Барыдойдулар пролетарийдара, холбоһун!

САҺАОЛОХ

СССП ЧУРАПЧЫТААҔЫ РАЙКОМУН УОННА НАРОДНАЙ ДЕПУТАТТАР ОРОЙУОННААҔЫ СОВЕТТАРЫН ОРГАНА

Хаһыат 1931 сыл ааттыныы ыйтан тахсар

№141 (5186) | 1978 сыл. Сэтинньи 28 күнэ ОПТУОРУННЬУК | Сыаната 2 харчы.

Табаарыс Л. И. Брежневкэ Димитровскай бириэмийэни туттарыы

Сэтинньи 23 күнүгэр Кремльгэ БКП КК Бастакы секретара, БНР Государственнай Советын Председателэ Т. ЖИВКОВ ССКП КК Генеральнай секретарыгар, СССР Верховнай Советын Президиумун Председателигэр Л. И. БРЕЖНЕВКЭ Аан дойду тааҕы Димитровскай бириэмийэ лауреатын Дипломун итиэннэ Кыһыл көмүс медалы туттарда. Табаарыс Брежнев итиэннэ үрдүк наҕарааданан эйэни, демократияны уонна социальнай прогреһы өйөөһүнтэ ыыппыт общественнай-политическай, научнай итиэннэ айар үлэтин иһин бэлиэтээммитэ. ССТА.

Пятилеткаҥы — В. И. Ленин төрөөбүтэ 110 сыла туолуутугар!

ИНИЦИАТИВА БИҺИРЭННЭ

ССКП Саха уобаластаағы комитетын бюрота республика промышленнөһүн, тутуутун уонна транспорын рабочайдарын Москва куорат үлэһиттэрин бачыымнарынан пятилеткатааҕы сорудаҕы В. И. Ленин төрөөбүтэ 110 сылын көрсө толорорго инициативаларын биһирэтэ.

Өбөкөн бюротун ууруурдар республика үлэһиттэрэ, ССКП XXV съезһин уураахтарын олохҕо киллэрэн туран, сайа Конституция бэлиэтэ туолуутун уонна Улуу Октябрь 61 сылын сайа производственнай ситиһиилэринэн көрүстүүлэр диэн баһылаабыллар. Тыһыынчанан коллективтар, уонунан тыһыынча рабочайдар пятилетка үс сылларах былааныҥ болдьоҕун иннинэ толорторо туолар. Ситиһиини чинчатан туран партийнай, советскай, профсоюзнай, комсомольскай тэрилтэлэр, хаһаайыстыбаннай органнар пятилетка былааннарын болдьоҕун иннинэ толорор иһин куоталаһыыны өссө киэҥник тэнитэргэ дьаһаллары ылаллар.

Мирнэй куораттааҕы 19 №-дээх суолу тутар управление, «Сибтехмонтаж» трест 1 №-дээх Якутскайдаағы монтажтыыр управление-та, «Якуттяжстрой» 4 №-дээх ТМУ-н В. Ф. Парусов салайар болуотунньуктарын бригаадата, «Якутуглестрой» комбинат «Промстрой» трестын 13 №-дээх ТУ А. И. Киһиэ салайар комплексиай бригаадата, Амакинскай экспедиция Үөһээ Алдыттаағы геолого-разведочнай партиятын маастар В. Ф. Серебренников салайаччылаах колонковай үүттээһиннэгэ бригаадата, «АЯМтранс» 1 №-дээх авто-хаһаайыстыбатын В. К. Воронов салайаччылаах водителлэрин экипаһа, уонна да атын коллективтар үлэ төрөөһүнүн салгыы туспарыгар, бастыҥ ыһыллаахтарын олохтооһунугар, сайа технологическай процесстары баһылааһыныгар уонна үлэ кэмин ордук кадьыҥстаахтык туһаныыга олохтонон пятилетканы В. И. Ленин төрөөбүтэ 110 сылга туолуутун көрсө толорорго соруктаммыттар.

Дойду уонна республика бастыҥ рабочайдарын уонна коллективтарын инициативалара республика промышленнөһүн, тутуутун, транспорын, норуотун хаһаайыстыбатын атын салааларыгар киэҥник тарҕанан иһэр.

ССКП уобаластаағы комитетын бюрота ССКП райкомнарын уонна горкомнарын, предприятиелэр, хаһаайыстыбалар партийнай, профсоюзнай уонна комсомольскай тэрилтэлэрин коллективтарга онус пятилетка сорудахтарын болдьоҕун иннинэ толорор иһин бастыҥ рабочайдар бачыымнарын киэҥник тарҕатыыга маассабай политическай уонна тэрийэр үлэни киэҥник тэнитэлэригэр эбээһинэстээтэ.

Коммунистар уонна бары үлэһиттэр, дьулуурдарын 1978 сыл былааннарын уонна социалистическай эбээһэтэлистибэлэрин халбаҥа суох толоруугa, үлэ сигорумтуотун бары оттуһан үрдэтиигэ, производственнай кыамталары туһаныыны туспарыгa, бородуукуссуйаны ойгоруугa үп-харчы уонна үлэ ресурсаларын табыгастаахтык туһаныыга олохтонон производство кадьүүһүн үрдэтэргэ сайа социалистическай эбээһэтэлистибэлэрин ылыныыга түмэр ыаадалаах.

Предприятиелэр, тэрилтэлэр, хаһаайыстыбалар салаайаччылара хас үлэлиир киһиэхэ рабочайдар үрдүк сигорумтуолаахтык үлэлиир усулуобуйаларын тэрийэр сыалтан сайа, прогрессивнай оборудованиены уонна бигиэнэ технологическай процесстары олохтооһунга тэрээһин-технический дьаһаллары ыытан ойгоруллоро уонна олохтуулларa, бары рабочайдар уонна коллективтар былааннаах сорудахтарын уонна социалистическай эбээһэтэлистибэлэрин толороллоругар уонна аһаран толороллоругар кемнэҥ ойгороллоро наадалаах. В. И. Ленин төрөөбүтэ 110 сылын туолуутун көрсө пятилетказаҕы былааҥы толорорго бастыҥнар инициативалара хас предприятие, хас коллектив ахсын киэҥ ойөбүлү көрсөрүгэр усулуобуйаны тэрийиллэхтээх.

СҮӨҺҮ КЫСТЫГАР — БҮГҮҮММҮТ КӨМӨТҮН!

Мугудай нэһилиэнин үлэһиттэрин социалистическай ЭБЭҺЭЭТЭЛИСТИБЭЛЭРЭ

ССКП XXV съезһин, партия Киин Комитетын от ыйыгаағы (1978 с.) Пленумун ууруутун ситиһиилээх-табыллаах олохҕо киллэрэргэ, онуу пятилетка сорудахтарын болдьоҕун иннинэ толоруутa сүөһү быйылгы кыстыгa уратыы улахан суолтаҕаах, быһаарар оруоллаах. Оттон бииһэхэ айылҕа-климат уустук усулуобуйаларынан сибээстээн быйыл общественнай сүөһү кыстыгa ордук ыарахан буоллa. От аһылык типиһэт, онно эбии онуу үксэ совхозунут, оройуоммут тас өттүгэр соготуопкаламмыта. Эбии аһылык даҕаны сөп буолар ахсаанньаахтык дьыл иттин комтэгэр кыайан баламсаймэтэҕэ.

Иттин борыгын дириҥник ойдөөн, толору сыаналаан туруммат, биһиги—Мугудай нэһилиэгин бары үлэһиттэрэ—народнай депутаттар Бөкчөгөөтөөҕү, Тыллалыматаағы, 1 Хомустаахтаағы сельскай Советтарын олохтоохторун ыҥырыылларын өйөөн уонна байҕаллаах кыахтарбытын аҕарынан көрөн баран, быйылгы кыстыгы тэрээһиниэхтик туоруурга маннык быһаччы эбээһэтэлистибэлэрин ылынабыт.

Карл Маркс аатынан совхоз олохтоох отделениета кыстык хаалбыт ыйдарыгар былааннаах сүөһүҥү эҥирэппэккэ китэн, кыстык устата хас биирдии фуражнай ынахтан 720 кг-тан итэҕэһэ суох үүтү (ааспыт сыл туһаныллаах кэминээҕэр 31 кг эбэҕи) ылырга, хас биирдии бороссону орто телөһүйүүтэ 80 кг итэҕэһэ суох буоларыгар соруктанэр.

Итэ кирбиилэри ылар туһугар отделениеҕэ барыа рабочайдарын уонна общественнай тэрилтэлэр үлэһиттэрин күүстэриэн маассабай субуотуннуктары тэрийэн, 700 тонна дулҕаны эбии соготуопкалыахпыт уонна фермалар тастарыгар таһыахпыт, дулҕа ыраах баараһыыгар күргүөмүнэн тахсан комөлөһүөхпүт, 150 тонналаан итэҕэһэ суох эрүс талаҕын бэлэмниэхпит. 5 тонна арааһа аһылык тобоҕун муниһан сүөһүгэ сиэтиэхпит, 2 тонна күөх үүнээйини үүннэриэхпит, 21 тыһ. устуука минеральнай брикети оҥоруохпут, 100 кг ураах күлүн мунньуохпут, 2 тонна балыгы бултаан эбии аһылыкка туһаныахпыт.

Кыстык фермаларга үлэни-хамнаһы тэрийиигэ, хонтуруоллаһыыга депутатскай постары уонна народнай контруоллаһыы постарын тэрийэн үлэлэтиэхпит.

Нэһилиэк кырдьаҕастара кыстык устата сүөһү ииитиигэр күүстэрэ кыайарынан комөлөһүөхтэрэ, бастайаннай үлэлэхтэр онтон биризмэ ордорунан уонна дьиэҕэ оборсоччулэр бары комөлөөн 500 устуука ынах быатын хатыахтара, 40 устуука ынах ыыр оленпөһү онэруохтара, 50 устуука нөһүөм күрдьэбин балэмниэхтэрэ, 30 ньирэй биирдиилээн клетнатын оҥоруохтара, 100 устуука талах миинньиги баайыыхтара. 2-ү устуука көлө сыырбатын балэмниэхтэрэ. А. Н. Сивцев, Ф. С. Хоютанов, М. И. Смирников оболоннөтөр, төһө даҕаны бочуоттаах сынньыланнаҕа тахсыбыттара ыраатталлар, быйыл кыһын фермаларга эбии аһылыгы балэмниэһиннэгэ илиилэрин арааргабынна үлэлиэхтэрэ. А. К. Толстоухова эмээхсин (кини урукку «Бочуот Знака» орденнаах биллиилээх ыанньыксыт этэ) Уу Обустаах ферматыгар эмиэ көмөлөһүө. Эдэрдэргэ наставниктыа. Киниэхэ көҕүлээһиннэрин атын да үлэ ветераннара батыһыахтара, атыттарга холобур көрдэруохтэрэ, ыччаты аҕа көлүөнэ үлэҕэ үтүө үгэстэригэр иитиигэ күннэтэ көмөлөһүөхтэрэ.

Кырдьаҕастартан эдэрдэр эмиэ хаалбыахтара суоҕа. Олохтоох орто оскуола үөрэнээччилэрэ кыстык фермалары быһаччы шефтэһиэхтэрэ.

Нэһилиэк иһигэр баар агитбригадалар олохтоохторо, бэйэлэрин икки ардыларыгар көхтөөх нүрэхтэһиигэ киирбэн туран, эмиэ фермалар коллективтарыгар көмөнү тэрийэхтэрэ, ыанньыксыттары, сүөһү көрөөчүлэри солбуйан сынньатыахтара.

Олохтоох культура үчреждениелэрин үлэһиттэрэ «Сүөһү иитэр коллективтарга—туйгун культурнай хаһаччыйыыны!» диэн девизтээх Кытаанахтаағы сельскэй Культура дьиэтин коллективын ыҥырыытын сүөһү иһэлиискэ культурнай-сырдатар үлэни хаһаайыстыбаҕар даҕаны тупсарарга социалистическай эбээһэтэлистибэни ылынан үлэлиэхтэрэ.

Бабобитигэр итинник аппаатаах сорукпары туруоруннан, үрдүк көрбиилэри баллыгаһан туран, биһиги быйылгы кыраҕан кыстыкка общественность кемэтун мунүүтүүрдүк тэрийэргэ оройуон общественнөһүн бүтүннүүтүн ыҥырабыт.

Кыстык дьыларата—биһи и плибитигэр. Бу «оҥоруһан буолбатах тиһиммэт-түгэммэт дьылга тыа сирин үлэһит дьоно оройуоммут экономикатын тутаах салаатын—сүөһү иитиитин көрдөрүүлэрин таҥнары түһэрбэт түһугар бука бары, биир киһи курдук, түмсүүлэхтик үлэлиэҕиҥ!

(Эбээһэтэлистибэ отделение үлэһиттэрин, нэһилиэк общественнөһүн, кырдьаҕастар советтарын хонтуруоллаһыыларыгар бииргэ сананан ылыллыбыта).

ССКП РАЙКОМУГАР

ССКП райкомун бюрота 1978—1979 сс. сүөһү кыстыгар общественность күргүөмнээх кемэтүн тэрийиигэ мугудайдар ыччаттарын социалистическай эбээһэтэлистибэлэрин — ыҥырыылларын биһирээтэ уонна бу көҕүлээһини олоххо киллэрии цэлүлэһиннин, «Өбөкөн» совхоз партбюрото, сыахтаағы партийнай тэриллэлэрин, профсоюз райкомун уонна рабочкомнарын, райсовет исполкомун, киин тыа хаһаайыстыбатыгар управлениетын, ЫВСЛКСМ райкомун, бары сельскэй Советтар исполкомнарын эбээһинэстэталаата.

Николай Иванов уонна Петр Винокуров, икки сылаастыта орто оскуолаҕа бүтэрэн барбыттар, производственнай столярнай киирбиттэрэ. Уоллаттар биһиги опытнаах столярдар Николай Николаевич Местников уонна Семен Иванович Поповскай көлөһүннэрин ыһыллыбаттыллар.

Кинилэр уустук, дьоҕуру, сатабыллы эрэйэр шипорезнай ШПА-1А, фуговальнай ФР-5 уонна рейсмусный Ф-1 маркалаах станокторго үлэлии сылдьаллар. Пятилетка үдэрдэй сылын 10 майын түмүгүнэн быһаарыллыбыт Николай 127 бырыһыан, Петр 109 бырыһыан толордулар.

Үүнээйи үлэлэрин таһынан уоллаттар общественнай олохтоох активнайдык кытталлар: Петр—комсомольскай комитет членэ, Николай художественнай эбээһинэһин толоррор.

СЭПМОКҚА: И. Иванов (уҥа) уонна П. Винокуров станокка үлэлииллэр.

П. ОКОНЕШНИКОВ фотота.

ОТЧУОТТУУР-БЫЫБАРДЫЫР МУННЬАХТАР ТУГУ КӨРДӨРДҮЛЭР

Комсомольскай олох

Оройуон 2852 чилиэннээх комсомольскай тэрилтэтэ советскай, ону ааһан бүттүүн аан дойду прогрессивнай ычватын олоҕор сүҥкэн суолталаммыт событиелардаах 1978 сылга үлэҕэ, үөрэххэ ситиһиилэрдээх түмүктүүргэ сорукталлан айымньылаах олох үөһүгэр сылдьар.

Билигин оройуон үрдүгэр 48 маҥнайгы сүһүөх комсомольскай тэрилтэлэр бааллар. Итиннэ соторутаабыта отчуоттуур-быыбардыыр уопсай мунньахтар буолан ааспыттар.

Элбэх чилиэннээх Эрилик Эристиин аатынан, Карл Маркс аатынан уонна «Чурапчы» совхозтар комсомольскай тэрилтэлэригэр (секретардар А. Иванова, С. Михайлов, М. Кириллин) комсомольскай конференциялар уонна отчуоттуур-быыбардыыр мунньахтар болдьоммут кэмнэригэр соптоох таһымҥа ыытылыннылар. Оройуон иннигэр үчүгэй үлэлээх-хамнастаах, отчуоттуур-быыбардыыр уопсай комсомольскай мунньахтарын үрдүк идейнэй-политическай таһымҥа ыытыт тэрилтэлэриттэн оройуоннааҕы типография (секретарь А. Слепцов), эмтиир-санитарнай холбоһук (секретарь В. Филатова), олох-дьаһах комбинатын (секретарь А. Захарова) маҥнайгы сүһүөх комсомольскай тэрилтэлэрэ буоллулар. Итиннэ тэҥэ отчуоттуур-быыбардыыр мунньахтар балачча тэрээһиннээхтик оскуолалардааҕы комсомольскай тэрилтэлэргэ бардылар.

Мунньахтарга комсомолецтар бэйэлэрин тэрилтэлэрин олоҕун иҥэн-тоҥон ырыттылар, производство боппуруостарыгар киирсиик кэпсэттилэр. Ыйытыылар, сорох ситиһиилэри бэлиэтээн туран, баар итэҕэстэри критикаҕа тардылар. Итинник бодоҕ итэҕэстэрин, бастатан туран, үгүс сирдэргэ комсомолецтар активностара намыһаҕа, кинилэр общественнай үлэҕэ сити кыттыбаттара, оннооҕор комсомольскай мунньахтарга ыҥырба сылдьыбаттара, кэпсэтиигэ кыттыбаттара буолбут. Иккиһинэн, комсомольскай политүөрэх тэрээһинэ мөлтөх, үгүс сирдэргэ «Комсомольскай прожекторга», оперативнай комсомольскай этэрээттэр үлэлээбэттэр, истиэнэ хаһыаттара таһаарыллыбаттар, культурнай-массабай, спортивнай үлэлэр утакэҕэһэ суох ыыталлаллар. Үсүһүнэн сорох комсомольскай тэрилтэлэр олохтоох хаһаайыстыбаннай, партийнай уонна профсоюзнай салалталыны кытта сибээстэрэ мөлтөх.

Субуруускай аатынан совхозка отчуоттуур кэмигэ секретара суох олорбуттар, үлэни ыыппатахтар. Манна совхоз дирекцията, парткома комсомольскай тэрилтэ үлэтигэр суолта биэрбэттэр, орооспоттор. Биир үксүн ол да иһин Болтоҥо, Соловьев отделениеларын сылахтардааҕы комсомольскай тэрилтэлэрин отчуоттуур-быыбардыыр мунньахтарыгар совхоз салалтатыттан биир да представитель сылдьыбата. Итиннэ чахчылар атын сирдэргэ эмиэ таһаарыллыыллар. ЫБСЛКС райкомун үлэһиттэрэ үгүс сылахтааҕы комсомольскай тэрилтэлэр мунньахтарыгар сылдьыбатылар. Тоһо да транспорт сырыыта суоҕар сиэммит иһин оти түлүйүллүбүт итэҕэһиннэн буолар.

Отчуоттуур-быыбардыыр уопсай мунньахтарга комсомольскай тэрилтэ секретардара талылынныылар. Кинилэр истэригэр 11 коммунист б а а р. Секретардар үөрэхтэрин таһыма да билигин кордобулга эппиэттиир—оскуола үөрэнээччилэриттэн уратылара бары орто уонна үрдүк үөрэхтээхтэр, үлэлиир дьоҕурдаах ычаттар.

Инникитин оройуон бары комсомольскай тэрилтэлэрэ ыйыллыбыт итэҕэстэри туоратарга, бэйэлэрин үлэлэрин ычаты производство тутаах боппуруостарын быһаарыыта түмэ тардыыта, общественнай-политическай активность үрдээһиннигэр дьулуһуохтаахтар.

В. СИДОРОВ,
ЫБСЛКС райкомун тэрийэр отделын сэбиэдиссэйэ.

Куоталаһыы кыһымын саҕан

460-ча профсоюз чилиэнин түмэр биһиги совхозпут алта сектордаах рабочкома тэриллибитэ эрэр. Итии сылга чугаһаан эрэр. Итиннэ устатыгар үлэһиттэр социалистическай куоталаһыыларын тэрийиигэ кэккэлэр саҕалааһыннардаахтыыр. Мин бу суруйуубар ол туһунан кэпсиэхпин баҕарабын.

Син атын сирдэргэ курдук, куоталаһыыны производство салааларынан ыытан тэрийэбит. Түмүктэрин ахсын таһаарыллааллар. Кыайыылаахтарга моральнай уонна материальнай көҕүлээһиннэр оҥоһуллаллар. Итиннэ сирэ отделениелар социалистическай куоталаһыыларын кварталынан түмүктээн иһэр. Бастаабыкка көһөрүллэ сылдьар Кыһыл знамя тутталлар.

Совхозка саамай киэҥ далааһыннаахтык уонна балачча үчүгэйдик ыанньыксыттар куоталаһыылара тэриллэр. Маҥнайгы куорэхтэһиини үс бөлөҕүнэн ыытабыт, түмүгүн эмиэ ый ахсын таһааран иһэбит. Маҥнайгы бөлөххө биирдии фуражнай ынахтарыттан 1000—1500 кг, иккискэ 1500—2000 кг, үһүскэ 2000-тан үөһээ кг үүтү ыыр ыанньыксыттар киирсэллэр. Итинник бөлөхтөөн үлэһит кыаҕын, усулуобуйатын учуоттааһын куоталаһыыны ордук маассабай оҥорор, дьон көҕүн көтөҕөр. Билигин биһиэхэ үс отделениенан 60-ча ыанньыксыт куоталаһар. Хас биирдии бөлөххө 6-лыы бириистээх миэстэ баар.

Ыанньык фермалар куоталаһыыларын бэйэ-бэйэлэригэр ыанньыктарын ахсаанынан уонна ыанньыксыттарын састаабынан чугаһыар коллективтары паараланан тэрийэбит. Маннаха Сылаҥ отделениетын «Чолбон» уонна Арыылаах Хомустааҕын, Орто хотон уонна Чыраадыма фермаларын коллективтарын куоталаһыылара ордук кохтоох. Совхоз үрдүнэн куоталаһыыга 10 коллектив кыттар. Оттон борооску көрөөччүлэргэ Улахан Күөл, Нама, Түөйэ уонна Хомустаах фермаларын звенолара сирэй куоталаһаллар.

Быйылгы биһиги совхозпут ырааҕ сиртэн кыбах оту таһан сыл таксыбыта. Онно механизированнай колонна тракторкаларын куоталаһыылара ордук кохтоохтук, дьаралаахтык барбыта. Ол түгэр миэстэр от кырыпта болдьоххо таһыллыбыта. Быйыл даҕаны итинник куоталаһыыны тэрийэри олоробут.

Социалистическай куоталаһыы сыалыһыттар булчуттар, тутаачылар о. д. а. идэлээх үлэһиттэр ортолоругар ыыталлар. Быйыл күһүн Сылаҥ отделениетын Николай Николаевич Пермяков салайар чылааах тутааччыларын бригадата Арыылаах Пантелеймон Иванович Христофоров бригадатын кытта сирэй куоталаһыыга киирсибитэ. Билиигин турууннан киһилэр этиитэгэ тардыыннан иһэйэр. Христофоровтаах 200-тээх сүөһү турар хотонун бүтэрэн, билигин кормоцех тутуутугар сылдьаллар. Оттон Пермяковтаах аккас түөрт квартиралаах олорор дьиэ тутуутун саҕалаатылар. Эбии аһылыгы бэлэмнээччилэр 4 звенолара социалистическай куоталаһыыга киирсиилэр. Кинилэртэн билигин Афанасий Васильевич Макаров звенота куоталаһыыны баһылаан-көһүлээн иһэр.

Быйылгы сезонна 12 кадровай булчуттарбыт биирдии бэйэлэрэ 800 солк. суумалаах куһаҕы түүлээҕи тутталарга соруктанан тайҕаҕа таҕсыбыттара.

Совхоз үрдүнэн биирдиилээн уонна коллективнай социалистическай эбэһээтэлистибэлэр сир ахсын ылыыннарыллыннылар, чопчу соруктар, быһаарыылар тардыллыннылар.

Манна даҕатан, отделениеларбыт шефтээх тэрилтэлэрэ—тыа хаһаайыстыбатын производственнай-техническай хааччыйыы оройуоннааҕы холбоһугун, суол учаастагын, «Якутмелиоводстрой» трест ПМК-тын, интернат-оскуола, Чурапчы аҕыс кылаас таах оскуолатын коллективтара үгүс көмөнү оҥорбуттарын ахтыахпын баҕарабын.

Түмүктээн эттэххэ, биһиэхэ социалистическай куоталаһыы балачча кэмтээхтик ыытыллар буолан эрэрин үрдүнэн, үлэҕэ-хамнаска бөдөҥ итэҕэстэр, кэтүттүүлэр үгүстэр. Совхоз производство үгүс салааларыгар хаалыылаах. Ол эрэри куоталаһыы утакүөһэ дьиҥнээхтик сирэйдэҕинэ, ситиһиилэр да ванын ила-чахчы тиийэн кэлиэхтэрэ диэн бигэ эрэллээхпит.

Б. БАНШЕВ,
«Чурапчы» совхоз рабочкомун председателэ.

СҮӨҺҮГЭ КИМ ТӨҺӨ ЭБИИ АҺЫЛЫГЫ СИЭТТЭ

(Сэтинньи 27 күнүнээҕи түмүгүнэн)

Совхозтар, отделениелар	Уоһит ахсаана	Лабыкта (центнер)	Дулҕа (тонна)	Ис. үүт (тонна)	Убаҕас комкуормы (тонна)
Карл Маркс	**37**	**13,3**	**109**	**44,1**	**4143**
Одьулуун	9	0,8	56	14,9	852
Болугур	8	2,5	1	1,7	1210
Мугудай	9	—	30	18,5	1180
Бахсы	11	10	22	9,0	901
Субуруускай	**21**	**—**	**—**	**13,3**	**856**
Хатылы	6	—	—	13,3	300
Болтоҥо	9	—	—	—	324
Соловьев	6	—	—	—	232
Эрилик Эристиин	**20**	**220**	**93**	**1,4**	**3990**
Хоптоҕо	6	30	10	—	870
Хадаар	5	40	44	1,4	896
Хайахсыт	3	150	24	—	1540
Чакыр	6	—	15	—	684
«Чурапчы»	**23**	**310**	**96**	**88**	**1606**
Сылаҥ	12	310	66	39	712
Кытаанах	7	—	30	—	526
Арыылаах	4	—	—	49	368
Ор. үрдүнэн	**101**	**543,3**	**298**	**146,8**	**10595**

Тыа хаһаайыстыбатын оройуоннааҕы управлениета.

ЧЕЛЯБИНСКАЙ УОБАЛАС. ССКП Киин Комитетын от маайынааҕы (1978 с.) Пленумун уураахтарын олоххо киллэрэн, Ураллааҕы автомобильнай завод бэйэтэ сүөкүүр кузовтаах саҥа тиэхэни айар.

«Урал-5557» бастакы опытнай образеца (снимокка) хомуйуллунна, киниэ билигин лабораторнай-суолтааҕы бэрэбиэркэтэ барар. Массыына уйуга—7 тонна, оттон прицебинин кытта—12,5 тонна. Бортара икки вариаиннаах оҥоһуллаллар: сүрүн варианнан иһэ 8,5 кубометр, оттон эбии олордуллааччыта 18 кубометр истээх. Көлүүһэлэрэ бары тардаллар, шиналарын биттэһыныгар кинмоһуллан биэрэр кыахтаах. Чааска 85 км түргэнинэн сылдьыаҕын сөп. Массыына кузова кэлин тиэнэргэ оҥоһуллаах, таһаҕас бортарын оттугар эмиэ сүөкэнэр. Кинилэргэ «КамАЗ-740» диэн 210 ат күүһэ кыамталаах дизельнай двигатель олордуллубут.

Б. Клиппинцер фотота. ССТА фотохроникэта.

«Холбос» 60 сыла туолуутугар

СИТИҺИИЛЭРИ БАҔАРАБЫН

Саха сиригэр «Холбос» потребительскай союз тэриллибитэ 60 сылын туолар юбилейыгар, эргиэн ветеранын быһыытынан, мин улахан үөрүүнэн көрсөбүн.

Таптаан идэ оҥостубут атыыһыт үлэбин 1933 сыллаахха Мугудай сельпотун Сылаҥ лааппытыгар Булгуннньахтаах маҕаһыынын продавеһынан саҕалаабытым. Ол кэмнэ Мугудайга Туора Түмүһэххэ киһиилээх сельпобут Мугудай, Мэлдьэхси, Төлөй, Сылаҥ лааппыларын хабара. Оттон Сылаҥ алта колхозтааҕа. Оскуола, иһаар-балаҕан, медпункт бааллара. Дьон бараатын соҕотох маҕаһыыны хааччыйара. Ол да маҕаһыыммыт чааһылаан мал дьиэтин аҥар оттугар олорбута.

Бородуукта, табаар ылыытын, түүлээҕи, эти, арыыны, сүөһү тириитин соҕотуоппалааһыны былаанын иити иэһиилээх колхоздарын ахсын продавец бэйэтэ тиэрдэрэ, дуоҕабар түһэрсэрэ уонна ол хайаан да толорорбут иэһэҕэрэ. Ону тэҥэ киин лааппыттан тэһэ кыаллар иннэн элбэх эти, арыыны, түүлээҕи, тириини, отону соҕотуоппалааан Якутскайга «Холбоско» колоннан бэйэ ыытара. Таһаҕас куораттан курдук ыраах сиртэн атынан, оҕуһунан таһыллара. Ол кэмнэ эрэри бэрт наадалаах табаары, бородуукталары атыылаһаары дьон хас эмэ көстөөх сирдэртэн кэлэллэрэ.

Дьэ итинник саҕалаан, 1968 сыллаахха пенсияҕа тахсыахпар диэри уһун кэмҥэ миэстэҕэ эргиэни быһаччы тэрийиигэ, салайыыга күүспүн харыстаабакка үлэлээбитим.

Оройуоҥҥа эргиэн сайдыытыгар сэмэй үлэм үрдүктүк сыаналанан бүгүн диэри махталынан ахтабын. Ол курдук, «Бочуот Знака» орденынан наҕараадаламмытым, биир идэлээхтэрбиттэн бастакынан потребительскай кооперация туйгуна буолбутум, «Холбос» бырабылыанньатын уонна эргиэн үлэһиттэрин профсоюзун обкомун Бочуотун кинигэтигэр киллэриллибитим.

«Холбос» потребкооперация тэриллибитэ 60 сылын туолуутун биһиги оройуоммут эргиэнин эйгэтэ бары оттүнэн соҕус мардык сайдан көрсөр. Ити сайдыыны барҕардыыбыт урут биирге үлэлээбит дьоннорум түһүнэн истиитилыннан элбэҕи кэпсиэхи баҕарыллар.

Бүгүн Сылаҥҥа эргиэн үтүөлээх үлэһитэ, Аҕа дойдуну көмүскүүр Улуу сэрии активнай кыттыылааҕа Афанасий Николаевич Дьячковскай прилавокка 33-с сылын турар. Кытаанахха РСФСР-га социалистическай куоталаһыы кыайыылааҕа, потребкооперация туйгуна Афанасий Терентьевич Карсанаев эргиэҥҥэ үйэ чиэппэрэ үлэлээн кэллэ. Бу нэһилиэктэргэ эргиэн үтүөлээх үлэһитэ бокуонньук Василий Романович уонна киниэ кэргэнэ товаровед Гликерия Степановна Городецкайдар, потребкооперация туйгуннара Евдокия Павловна уонна Екатерина Ивановна Макаровалар ааттарынан киэҥ тутталлар. Билигин кырдьаҕастар туйахтарын М. А. Гуляева, З. П. Сидорова уо. д. а. элэр үлэһиттэр хатараллар, куоталаһыы знамятын үрдүктүк өрө көтөҕөллөр.

Оройуон кооператордара онус пятилетка ударнай сылыгаар социалистическай эбэһээтэлистибэлэрин, тыа сирин нэһилиэнньэтин хааччыйыыны тупсарарга республика потребительскай кооперациятын бары үлэһиттэригэр ыҥырыыларын чиэстээхтик толороллорутар ситиһиилэрэ баҕарабын.

Ф. В. МАКАРОВ,
эргиэн ветерана, «Бочуот Знака» орден кавалера.

Сылаҥ.

ҮРДҮК КИРБИИНИ ЫЛАР ИҺИН

Быйылгы кыстыкка Карл Маркс аатынан совхоз Одьулууннааҕы отделениетын сүөһүһүттэрэ 673 фуражнай ынахтарыттан хас биирдиилэриттэн 720-лии кг үүтү ыаннарга сорукталлаллар.

Фермалартан коммунист М. Т. Старостина салайар коллективыа ордук үрдүк эбэһээтэлистибэни ылына. Манна ыанньыксыттар хас биирдии фуражнай ынахтан 800-лыы кг үүтү ыыр соруктаахтар. Түмүктэстээхтэр итии эбэһээтэлистибэлэрин толорорго бигэ эрэллээхтэр.

Сүөһү кыстыга — ударнай үлэ фрона

ЭБЭҺЭЭТЭЛИСТИБЭ — ТУОЛУУТУНАН

(Ынырыылаах отделениеттан суруктар)

АРЫЫЛААХ — сэнэ тэриллибит «Чуранчы» совхоз үс отделениетыттан биирдэро. Манна быйыл 1000-тан эрэ ордук ынах сүөһү, 400-тэн тахса сылгы кыстатыллан турар. Урукку Субуруускай аатынан совхоһу бытарытан сэнэ хаһаайыстыбаны тэрийиигэ ирыылаахтар бэйэлэрэ туспа сүрүн производственнай единица буолбуттара. Соторутаагыта манна партийнай группа оныгар сыахтааҕы партийнай тэриллэ үөскэтиллибитэ.

Ити барыта салаатаным производствоҕа чугаһатыыга, уһун сылларга совхоз кинниттэн ойдон олорбут уһук учаастакка үлэни-хамнаһы тэрийиигэ биллэр коостор көмөлөөх, кэдьүүстээх буолуохтаах.

Арыылаайхтар быйылгы мараханы кыстыгы тэрээһиннээхтик этааррга—сүөһүнү үүгүс сүтүгэ суох сылтаһааррга, кинниттэн бородууксуйаны ылыыны пландаах СИПУ үөрэппэччилэрэ хотон үрдүн буоруи кутустулар, атыы да үлэлэри толорустулар. Ити курдук бэрт, күүһү тумэн үлэлээн бу улахан тутууну баарасуоҕа икки ый иһинэн бүтэрэн туһаҕа киллэрдилэр.

Сэнэ хотоҥҥо баран иһэн сүтэ, эрбии кыбыыылаах хас да эр дьону көрүстүбүт. Эмиэ комолөөһэн, сатэрсэн баран иһэллэр эбит. Киниилэртэн бииргэстэрэ тутуу бараҥнэдьирэ, ирыыһы Советыын депутата Пантелеймон Иванович Христофоров совхоһун салайааччыларын көрсөн үлэтин тунуктэбит үөрүүтүн үлэлэһиннэ, биһигиннэ ыытта тоһоҕо хотоҥҥо үөрэйэ сылдьан көрдөрдө, нанээтэ.

Бу кэпг-куол хотоҥҥо сүөһү да, киһи да туола олоҕубут. Итиэннэ ортоку көрүҥүгэр алта бочка оһоҕу туруоран тигинэччи оттубуттар. Таһырдьаттан киирбит киһи ол тыына түһэрдин итийбит. Көрүдүүр икки оттуоок түөрт эрэ тиэнэ сабыс-сапа быыһан баайыллан тураллар. Хотоҥ иһэ сып-сырдык. Сатабыллаах илиилэриттэн тардыллыбыт икки лаппаҕа албох электролампалар ибэммиттэр. Гас аанньар тэриллэн бүрүллэн баран тимир кэпсиһиннэн сабыллыбыттар. Түүпүттэр толоруу таастаммыттар.

Эргэ, ыараҕас, харайа, ол да буоллар үөрэнэн хаалбыт үөруһтарыттан сэнэ ситэ кэлбит сүөһүлэр, төһө да тот турдалар, айдыктара ааҥырыы илик. Онон бэрт чугастан, улаханнык сэнгэрсэн пааабытын быһаарыстыбыт. Сүөсүһүттэр да, салайааччылар да сэнэ тутууну бэрэ хайтыллар, ыарахаттары уонсай күүһүнэн туоранныттарын үөрэ-көтө кэпсииллэр.

Ити барыта үчүгэй. Ол эрээри манна итэҕэс-быһаҕас биллэгин дааҥна эйбэх. Бииринэн, сүөһү нөһүөма мунньуллар, ниэ сүүрээр хапаабата онгоһулла илик буолан дьон үлэлэригэр бэлэ-кэтэ марырдатыы-ыллар. Иккиһинэн, хотоҥ биллэгин да кэнэ, ыллаҥ-мастэтэ эйбэх. Онно чугастааҕы хотоҥтон сүөһү эбии киллэрэн баайбатахха кыһын тымныйыыы (бэрт сэрэҕинэн быстах оттулла турар тимир оһоохтор ыллыыллахтара турдаҕа). Үсүһүнэн, манна үлэһит илии сэнэ сүүрээр дэнэ илик. 50 сүбэлиэ Потёмов П. П. диэн сэһэлэрэ борбыт кэһи. 100 тобоҕу Морфунов Иннокентий уонна Кажеевин Филипп диэн. эдэр дьон комолөөн көрөллор эбит. Онтон ураты 130 сүөһүгэ үлэһит суох. Кыһалҕаттан күнүнэн солбуһан отделение специалистара, олохтоох төрөппүттэр рабочайдара уонна сулууспалаахтара комолөөһө сылдьаллар. ЫБСЛКС райкома ыстаттарыы үлэҕэ таһаарарыы нөтөһөлөөх эбит да, ол оторунэн кыаллыа суох быыыыллаах. Төрүһүнэн, манна сүөһүтэ эбии аһылыы бэрт түргэнник онгоһулуннаҕына сатаныыһы. Комбикорму биллэгин курдук хас хонукка мэҥэ муостаҕа кутан салатыахтарай?

Олохтоох партийнай төрилтэ активнэ кытта холбоһуктаах аһаҕас мунньаҕар итэҕэстэр дьүүллэһиллэн бу ыый бүтэһин нэдиэлэтигэр иһинэн туоратыллар тыына быһаарыллыыллар. Уураах күүһэ — туолуутутар. Партийнай секретарь, отделение управляющайа бэлиэтэммит дьаһаллары сүбу нүпкэргэ олохтуу охсуохтаахтар.

Сүөһү уонсай туругэ соччо нуһаҕана суох. Ол эрээри кыыгалаах буолан дьүдэйэн эрэр тыһаҕастар, ааныах да буоллаллар, баалларын. Олору туһаан-наах специалистарга көрдөрүөххэ, эмтэтиэххэ.

Быһата, төһө да от аһылык кэмчи, ырыынчык дьала кыһайбытын иһин күүһү түмэн, бииргэ сүбэлэн үлэлэстэхпинэ ирыылаахтар быйыл сүбаҥ сүөһүнү эҥчирэллэккэ киэргэ толору кыахтаахтар. Бу бэйэлээх сэнэ, барыта оттунэн туспаҕай тутууларах хотоҥҥо ким дааны күһэҕэнник үлэлиир, атыттартан хаалар, кутурукка сөбүлүүр бирааба суох.

Е. АФАНАСЬЕВ.

1. САҤА ХОТОҤҤО

БУ КҮНИЭРГЭ манна хаппа да сырыт—отделение хонтуоратыгар да киир, рабочайдар уонсай дьаһаллэригэр да тардыс, общественнай тэриллэхэргэ да тиэрий, бэһүөлэк олохтоохторугар да ыыддыт-та—сир ахсын бэрт сонуну истэҕин:

— Хотоммутун бүтэрэн аһыырыыбыт.

— Сүөһүлэрбитин сэнэ киллэрдибит. Онно эмиэ сүбуотуннуктаатыбыт.

— Дьэ ону сүөһү барыта бэрт сэрэ киирдэҕинэ. Үлэлиирга, хонтуруоллуурга туспаҕай буолла...

Кырдьык оннук. Арыыаахтар быйыл күһүн 200 сүөһү киирэр сэнэ хотоҥҥо тутуугэ үүгүстүк түбүгүрдүлэр. Хас нэдиэлэ ахсын общественность субуотуннуктарга уонна баскыһыанньыктара тэриллиннилэр. Шефтээх коллективтэр эмиэ наскэ хаалбатылар: суол учаастагын үлэ-Кайтэрэ тахсан хотоҥ муостатын онгоруотулар, электросеть рабочайдара бэйэлэрин идэлэриннэн сэнэ объект уотун-куоһун тардыстылар, оройуон кинин комсомолецтара, 13 №-

КЫҺЫЛ ХААЛТЫС

«Заря» лааҕырга

Быйыл ыкыс сылбыын үлэ уонна сэнньалаҥ лааҕырыгар сайыллатыбыт. Лааҕырбыт аата «Заря» диэн.

Уолаттар үүгүтэрэ ылиннэн от охсоллоро. Кэпсиэрэ наставник Иван Григорьевич Попов эйбэхтэн комолоруйэ. Кини хотуурдарын оҕолоро, хайдах үлэлиирэ үөрэтэрэ. Кыргыттар уонна кыра уолаттар от жуньубуннут.

Үлэ кэнниттэн ардах спортивнай оонньуулары, күрэхтэһиилэри тэрийэр-тэрийбит. Хаста да ыллаа.

СӨБҮЛҮҮБҮТ

Пионерскай этэрээппит Советской Союз Геройа Александр Матросов аатын суоллар. Этэрээппитигэр уон аттаабыт. Байыаппайдарынан онус кылаас үөрэнээччилэрэ Маша Комлева уонна Тима Борисов үлэлииллэр. Кинилэр сайыскэ элбэҕи хомолоололлор, биһиги туспутугар кыһаллаллар. Герой кэмэрдэр тустарынан кэрэхсэбиллээх бэлэмнэлэри, биллиилээх спортсменнар кэпсээннэрин истэбит, сана ситиһиилэри ситэбит, КВН-на кытта ыытыһынныбыт, сборлэри баламнаһэбит.

Байыаппайдарбыт холобурдарынан аны бэйэбит аймах кылаас оҕолорун кытта үлэлиибит. Билигин Валя Хоюгайова, Вова Ефимов, Наташа Прокопьева уо. д. а. үчүгэй байыаппайдарынан буоллулар. Эйгэлиэспитин себулуубут. Оҕолорбутугар бэлэмнэ онгоробут, ырыаһы, үҥкүү үөрэтэбит, диафильмы көрдөрөбүт.

Ураа Октябрь 61 сылын туолуутугар биһиги оҕолорбут «Ленин ааныларын» бэчээттэах аатын сүкпүттэрэ.

Маша ПАРФЕНОВА.

Хатылы.

Совхозтар производстволарыгар көхтөөхтүк көмөлөһүү, общественнай үлэлэргэ активнайдык кыттыы — пионерия хаһыкуруу дьыалата

Ыанньыксыттары солбуйан

Совхозка хаһыс да сайынык үлэлээбиннэх буоллаҕа.

Бастаан ыытыһы бүтэрэн баран фермаҕа көмөлөспүтүм. Икки буолан ыанньыксыты солбуйбуллут. Томтор диэн сайыаннаҕа олорбуппут. Үөрэнээччилэр барыта ыллыа этибит. Мин ыанньыксыт үлэтин бастаан сэнэ сатаабат, ыыйбат да этим. Кэлин сиэн үөрэнэн испитим.

Быйыл үчүгэ сылбык сайынын ыанньыксыттыынан үлэлээтим. Эмиэ икки буолан солбуйдубут. Биһиги Томтор сайылыгар ахсыа этибит. Оттон чугас баар Куранах Эбэ сайылыктар алта кыыс ыанньыксыттаабыта.

Иллэҥ кэмнитигэр волейболлаччыбыт, сир астааччыбыт, ардыгар «Сарыал-78» үөрэнээччилэр биригээдэлэригэр бара сылдьарбыт, киинэлэр концердарын көрбүппүт.

Уопсайынан, сайыны үчүгэйдик атаарбыппыт, көхтөөхтүк үлэлээбиппит.

Жанна БАРАШКОВА IX кылаас

Бахсы орто оскуолата.

Кини бастакы айымньыта

ИЙЭ

Ийэни ким барыта
Күн, сайыын
Курдук таптыыр.
Күн-күбэй ийэни
Ким таптыа суоҕай?!
Күнү быһа сылайбакка.

Оҕолорун көрөр-нэтэр,
Үөрэхтээх дьоҥҥор
Буоллуннар диэн
Оруһтүн ыһаһар.

Римма ПРОКОПЬЕВА,
VI кылаас
үөрэнээччита.

Хатылы орто оскуолата.

Чаҕыр ардыы кылаастаах оскуолатын коллектива совхоз олохтоох отделениетыгар суөһүгэ эбии аһылыгы баламнэһиттэн көхтөөхтүк көмөлөһөр.

Эйиэн бу сиимэккэ итэ оскуола үөрэнээччилэрэ Коля Сивцев (хотайах) уонна Коля Филиппов общественнай сүбэ кыттыгастарынан көмөлөһө гаризлибит суөһүгүнэйдэхпитигэ эҕэ ыр мыллаҕын көрүөт.

В. ЛЕБЕДЕВ
фотота.

ӨССӨ ДА ҮЛЭЛИЭМ

Мин сайынгы ааныкулбун совхозка үлэлээн атаарарбын сөбүлүүбүн. Аҥыыт сайын 50 ыарайын корбүтүм. Маҥха быраатым комсомолецтэ. Кини төрдүс кылааска үөрэнэр.

Ыарайдарбыт үчүгэйдик сайыланыбыттара. Бэрт балачча үлэлэппиттара. Биригэдьирбит Василий Николаевич Григорьев ый аҥыын кэлэн ыарайдарын ыйыыра. Кини биһигиннии үчүгэйдик үлэлиирбит иһин хайгыыра. Бэрэмийэлээмминнит.

Сайылыкка олорон үлэлиир наһаа үчүгэй. Биһиги сылыһаллар комитигэр чугас баар нүөлэ сотуолуурбүт, тыаҕа күүлэйдиирбит. Киэһээ кинигэ аахпыт, ооньуурбут. Сороҕор Куукуна Сайылыга диэн фермэҕэ бараннаа көрөрбүт.

Мин аны сайын эмиэ совхозка үлэлиэм.

Прокя ПОТАПОВ
8-е кылаас
үөрэнээччита.

Хадавр.

Үлэ түмүгүттэн үөрэн

Биһиги, Аҥха орто оскуолатын 45 үөрэнээччилэрэ, ааспыт сайын «Урожай» үлэ, сыыналаан лааҕырыгар түмсэн сэннькулбутун туһалаахтык, интэриэһинэйдик атаарбыппыт. Байаатайбыт Аграфена Гавриильевна Григорьева уонна совхоз агронома Василиса Николаевна Аммосова салааталарынан оҕуруоккa үлэлээбиппит.

Саҥаардa 10-тан киэһэ 4 чаасҥа диэри кэтоох үлэ күн ааһа барара. Таэннаанан хаппыыстэ буоруи кэбүтэрбит, сыыс оттору ыраастыырбыт, уу кутарбыт. Күнүс икки чаас сынньанарбыт. Онтон, эбиэттээн баран, үксүгэр Аҥха орукэ киирэн сотуолуурбут. «Заринка» ооньуулу ыыппыппыт, «Нептун» бираабыыыыгын атаарбыппыт.

Сайын устата үлэлээн, быллаппыах 116 тонна оныгар 149 тонна хаппыыстаны ылыыбыт.

Афоня ПЕТРОВ.

Мындаҕайы.

Оскуолаларга үөрэҕи билии бастакы чиэппэрдээҕи түмүгэ

Оскуолалар	Түмүк тургуттубут ааҕааччы	Үөрэҕи-кэспит ыытыллыбыт	Үөрэх	Хаһаайыстыбаҕа үлэлиир-үөрэнэр	% үөрэҕи
Орто					
1. Амма	154	142	8	24	91,5
2. Бахсы	158	143	1	28	93,1
3. Дириҥ	217	209	11	15	96,8
4. Мугудай	192	173	7	37	95,5
5. Сылаҥ	190	160	1	36	90,1
6. Кытаанах	124	119	2	24	92,2
7. Хатыҥы	132	118	2	27	89,7
8. Хайахсыт	108	99		28	92,8
9. Чуранчы	348	335	9	88	92,5
10. Интернат-оск.	98	88	—	13	86,4
Аҕыс нылаастаах					
1. Арылаҕах	64	60	—	14	97,1
2. Болтого	110	107	2	27	92,1
3. Одьулуун	189	173	3	46	90,8
4. Чакыр	82	73	—	12	90.0
5. Чуранчы № 1	277	251	12	62	94,5
6. Чуранчы № 2	137	132	5	39	98,5
7. Хадаар	98	92	1	15	97,3
8. Соловьев	108	99	1	31	97,1
Ороһуон үрдүнэн	**2787**	**2573**	**68**	**596**	**93,2**

Түмүк I, IX уонна X кылаастарга таһаарыллыбата. Быйыл хаачыстыбаҕа үөрэнии бырыһыана намтаата. Хайахсыт, интернат-оскуола, Арылаах, Чакыр оскуолаларыгар биир да үөрэх суйуна суох. Үөрэҕи билии бырыһыана Сылаҥ, Чакыр, Одьулуун, Амма оскуолаларыгар ордук намтаата.

Райсовет исполкомун нэруот үөрэҕириитигэр отдела.

Мугудай сельсоветыгар ыҥырыллыбыт көҥүл өттүгүнэн страховкалаппытыгар үлэ көрүнүк ыыппыллар. Ол түмүгэр кэмиэнэй сылга страховка бары көрүүлэригэр былаан хас квартал аҥыы толоруллан иһэр.

Байыаҕа страховка бырааһын толоруутугар олох тоҕоостоох сельсовет исполкомун комитета улахан. 1978 сылга Совет исполкомунан страховкалаппыыга номо совет гарантийабыт. Сельсовет исполкомун мунньаҕар миэстэтээҕи страховой агент үлэтэ былаанньахтыы истиэхэр. Исполком председателэ Г. И. Сивцев страхование сорудаҕа туолуутун мэлдьи биллиэҕэр, онуоха комолиоҕор.

Өйдөтөр үлэ утумнаах тыыҥ ыытыллар буолан, страховкалатыахтарын баҕалаахтар ахсааннара элбээн иһэр. Киниилэр иитэ-гэр сыл аҥыы нэргэннэрэ Анастасия Самсоновна уонна Семен Семенович Оконешниковтар бэйэлэригэр, түөрт оҕолоругар олоххо, оҥу тэнэ дьаһалларгар, дьөмөлөтөр, автомашиналарыгар сүүһүлэригэр страхован ылаахтар. Совхоз рабочийдара М. И. Гоголев,

СТРАХОВАНИЕҔА— КӨҤҮЛ ӨТТҮНЭН

П. С. Захарин, К. И. Толстоухов уо. д. а. страхованиеҕэ хастыы да көрүүлэр ыыталлар.

Дьиҥ-оһол, ноҕоот тахсыытыгар государство комотун ылар бу табыгастаах средствоҕа нэһиилэ бүттүүнэ түһэнэра наада. Маныаха биһиги, страховой агеннар, үлэбитин күүһүрдэбит эрэйиллэр.

Т. НОГОВИЦЫН,
госстрах Мугудай сельсоветынааҕы агенэ.

Страхование — хас биирдии советскай карган олоҕун уйгутун бөҕөргөтүүгэ туһаайыллыбыт дьаһал наах государственнай дьыала.

ГОССТРАХ ӨҤӨТҮНЭН ТУҺАНЫҤ!

Ученайдар—тыа сиригэр

КРАСНОЯРСКАЙ. Л. В. Киренскэй аатынан Физика институтун библиотекаҕа отделыстар тыа хаһаайыстыбатын культуурдарын сана соруктарын тоскэтиигэ туһаныллар научнай үлэлэр ыытыллаллар. Ыйааллыбыт климатическай режимнэрэ салгыннай, горох, горчицаҕай, намидор үүнүүлэллэр. Фитотроннай установкаларга үүнүүнү сылга 5-6 төгүл тэрийэллэр.

Снимокка: биологическай наука доктора профессор Г. М. Лисовскай биотроннаах кэтэх корруһ кэмиэр.

Ю. Барнин уонна С. Метелица фотолара

ССТА фотохрониката.

Кыраныысса таһынааҕы хроника

ВАРШАВА. Сылга уон иккэ тыһыынча квартира —Жераль диэн Варшава ороһуоһуттар сана тутуллубут дьиэни тутар комбината кыамтата — итинник. Бу 142-с уочараттаах «дьиэ фабрикатыгар» буолтар. Быйыл уон ыйы иһиттэр дьиэлэри тутар 16 комбинаттар үлэлэрин сайдаллаталлар. Сыл бүтүөр диэри үлэҕэ иҥэр 15 комбинат кылгэриллиэҕэ.

х х х

ПХЕНЬЯН. «Семьдэтэ бастакы сылын былаанньах сорудахтарын бөдьохторун иннинэ толоруо ҕынан»—бу күннэрэ КНДР үлэһиттэрэ ударнай вахтаҕа итиннэ лозуҥунан тутуһуулар. Эбэһээтэхистабөлөрөн хайыы-үйэ толорбуттарын туһунан республика муораһааҕы транспорын үлэһиттэрэ рапордаатылар.

х х х

ЛА-ПАС. Боливияҕа баһылаабай триумвират саставаа биллэриллибэт. Киниэхэ переворот түмүгэр суулларыллыбыт президент генерал Хаун Асбун ыытыппыттэр сылдьыбыт государственнай былаас бүтүннүүтэ бэриллибэ. Триумвиратка сэбиэдиссэйдээх күүстэр барыта үс биистэрин командуюнайдара киирдэхэр. Триумвират баһылыгынан хонуутааҕы сэриилэр командуюнайдара генерал Давид Падилья анаммыт, дойду сана правительствота тэрилиннэ уонна аҥаайдаа. Сана байыаннай правительство бастакы законодательнай актатынан дэйдуну конституционнай формаҕа салайарга төһө-нүү туһунан декрет буолла.

ССТА.

1978 сылга СССР Государственнай бириэмийэтин лауреаттара

«Наша биография» диэн документальнай телевизионнай фильм биһиги дойдубут олоҕун 60 сылын иле-хаҥы үөрастарынан, чуолкай тылларынан ырылыыны ойуулаан көрдөрөр. Ити циклы айбыт сценарий автордара, режиссердар уонна актер Ю. И. Каюров 1978 сылга СССР Государственнай бириэмийэтин ылаллар.

Снимокка: «Наша биография» фильмэҕэ ленинскай темэлэри сайаҕастыыр артист Юрий Иванович Каюров.

ССТА фотохрониката.

Тэҥсэбой почтата

«УУТА!.. УУТА!..»

Сылыы ахсын аҕыс айдаанынан, сүрдээх сүпсүгүнэн сүөһүлэрин кыстатар Субуруускай аатынан совхоз киин отделениетын —Хатыҥы үрдүнэн көтөн күпсүйэн иһэммин, Лахалдьы ортоку хотонун диэкиттэн сүөһү өй-мэйдээҕи тулуппат маҕыраанынытан соһуйан, үрдүк тиит ыйаҕыларыгар олоро түһэн иһиллээн ааспым.

Уһун субурҕа бөҕүөлэк сытана сытар икки фермаҕа, бадаҕа, 900-тэн тахса сүөһү баалаан турар. Сарсыарда эрдэттэн Лахалдьы хотонун аана хаста да кыыкырдаата. Эрдэ кэлбит маанымыскыт ыһахтарын сыпсайбыта буолан, үлэтин-хамнаһын үмүрүтэн эрдэҕинэ, мунха хотоҕоһун курдук утуу-субуу субуруһан, биирдэн биир эдэркээн оҕолор кэхтэхэн истиэхэ.

Хоток иһиннэҕи үлэ үмүрүйан барда, маанымыскыттар ыһахтарыгар, «сана ныыманан үлэни кудумсуттахтара» буолуо, суукпатааҕы отторуп олоччу олордон бэрдилэр. Эбии аһылык, эппи таһаан бадьыыстаһа барааһыттарын, хата бүгүн водовозтарын шофера Семен Семенович Быганов, куолутунан, ороон-сымыһынан сыттаҕа. Уу баһыллыбат. Онон хотон ыарахан үлэҕэ улаханнык «сэҥэтэллиннэ» быһыылаах, сотору соҕус дьэ-дьаһаларгар тарҕаспытынан бардылар.

Суох алдас эттим. Аны хойутаабыт хас да маанымыскыт үлэлэригэр тиэтэйэн түгэхэл-таҥхал түһэн кэллилэр. Дьэ итэ курдук күн ортото аанньар диэри үрүт иҥэ үлэһиттэрэ олбу-солбу кэлэн тустаах үлэлэрин толорон бардылар. Оттон уҥаабатахтаҕа хас да хоммут сүөһүлэр тыыннара кыптаан, иэхсүлээ кыараан комо көрдүүр «ханнылара» дьыбардаах сарсыарда ыраахтан дугараһыйар.

Арааһа, оҥу иһиттэҕэ буолуо, бөҕүөлэк диэкиттэн биир киһи тиэтэйэ-саарайа элэстэнэн кэллэ. Аана аһаҕас кыбыга көҥүл киирэн күөдьалҕан туран сүөһүлэри, сылгыларыгар-хаҥас үүртэлээтэ. Хотоннорго киирэ-киирэ тацыста. Онтон туох да бокуойа суох бөҕүөлэк диэкки хааман суксулдьуйа турда.

Итэ икки ардыгар кыыһыгы кыптас күн саҕахха тайана оҕуста. Фермаҕа эбии күүс-көмө кэлбэтэ, кэтэһиллээх водовозчут даҕаны маллибэ. Оттон хотоҥ иһиттэр муҥу-сору көрөн турар сүөһүлэр эрэйдээхтэр ый-аттыыларын ыттыаллар:

— Бу кариэтин үрэх баһыгар кыстаппыттара буоллар дуу, сатаатар диринг долгай ойбоҕуттан түллаан абырааһах этибит. Манна совхоз отделение салаатата төһө даҕаны амчыныы аппытаҕа» турдаҕыт өгөйөн көрбөттөр.

Оо, түрэппит уутаа... уута!

ТОҤСОБОЙ.

БИҺИЭХЭ ЭППИЭТТИИЛЛЭР

«Сайга олох» бу дьыл алтыппыс 24 нүүмэрэҕэ иҥэрбитэр «ЭДЭРДЭР ЭЙЭҤҤЭРЭР ЭТИИЛЭРЭ» диэн тобоҕоох «Кыһаҥ хаһаастыын холбоһуктаах рейдэ-бэй бириэдэ» матырыйаала бэчээттэммитэ. Онно Бөҕөхө фермаҕын коллективын үлэтин, итэҕэстэрин туһунан суруллубута.

Э. Эристиин аатынан совхоз Хоптоҕотооҕу отделениетын управляющайа, таб. КОРЯКИН М. Н. хаһыат суруйуутугар маанылык эппиэтэ ыытта:

«Суөһү кыстыгар рейд ыйбыт итэҕэстэрин туоратыыга дьаһаллар ылыллыбыт.

Хаһыат бу дьыл балаҕан ыйын 16 күнүгэр №-тэр П. Оконешников «ФОТОЛАН СЭМЭЛИИБИТ» диэн матырыйаала бэчээттэммитэ. Онно Субуруускай аатынан совхоз Хатыылыгаҕы отделениетын киин ыскылаатыгар элбэх минеральнай уоҕурдуу куһаҕаннык харалаан сытара ыйыллыбыта.

Водовоз массыына ороһуоҥнаан, уу тиһиттэн быснаккка баһыллар буолала. Сатыыны ортотуттан ылан суөһүгэ эбии аһылык быһыытыйан дуллуҥ сиэтиллэн эрэр. Дуллуҥ кырбаҕыныгар анал звено тэриллэн үлэлиир. Кэзбинкорму таһыы бэрэдэктэҥнэ.

Фермаларга от тиэллиитэ эниэ бэрэдэктэҥнэ, от ааныаһа олохсутуллар. От суөһүгэ ыуормынан бэриллэр, аһара сиэһин таһаарыллыбатын туһугар хонтуруолу олохтоотубут».

х х х

Маныаха совхоз парткомун секретара таб. ЕФИМОВ Е. Е.: «Хаһыат критиката кырдьыктаах. Ыһыллан-тоҕуллан сыпыыт уоҕурдуу хомуйуллуна. Оттон ыскылаат эргэрбитинэн саҥардыллан оноһуллуоҕа»,—диэн эппиэттээтэ.

Редактор А. Е. ЧИЧИГИНАРОВ.

Субуруускай аатынан совхоз дирекцията, парткома, профсоюз рабочкома совхоз механига
ЕГОРОВ ИННОКЕНТИЙ СЕМЕНОВИЧ
эдэр саастыгар соһумардык олбуһуттан кэргэттэригэр, аймахтарыгар дириҥ кутурҕаннарын тиэрдэллэр.

Таптыыр кэргэним, оҕобут, аймахпыт
ЕГОРОВ ИННОКЕНТИЙ СЕМЕНОВИЧ
эдэр саастыгар соһумардык олбуһуттан, дириҥник курутуйан туран, табаарыстарыгар, билэр дьоҥуттар иһитиннэрэбит.

Кэргэнэ, төрөппүттэрэ, аймахтара.

Райпотребсоюз райкома, Мугудай орто оскуолатын уонна детсадын коллективтэрэ детсад сабиидиссэйэ Екатерина Егоровна Маркованы киин таптыыр ийэтэ
МАРКОВА ТАТЬЯНА ПЕТРОВНА
уһун марыыттан олбуһуттан дириҥ кутурҕаннарын тиэрдэллэр.

БИҺИГИ ААДЫРЫСПЫТ: почтовай индекс 678700. Чуоапчы с., Мария Маркс уул., 12. ТЕЛЕФОННАРБЫТ: редактор 21-395, отделлар—21-495, уотсай — 21-505.

«Сана олох» («Новая жизнь») — орган Чурапчинского райкома КПСС и районного Совета народных депутатов Якутской АССР.

Индекс 60849. Газета выходит по вторникам, четвергам и субботам на якутском языке. Объем 1 уэл. печ. лист.
№ ЗАКАЗА 141

ЧУРАПЧИНСКАЯ РАЙОННАЯ ТИПОГРАФИЯ.
с. Чурапча, ул. К. Маркса 12. Тираж 2913